

Fra:	KS v/Trond Kalhagen	Dato:	08.12.2017
Til:	Ekspertgruppen for barnehagelærerrollen	Dokument nr.:	
Kopi til:	Klikk her for å skrive inn tekst.		

Innspill til ekspertgruppen for barnehagelærerrollen

Først vil vi få takke for at vi får muligheten til å komme med innspill til ekspertgruppas arbeid. Det er et viktig arbeid gruppen skal gjennomføre som vil kunne få stor betydning for barn her og nå og etterpå. Barnehagelærerne har en vesentlig rolle som bidragsytere til at alle barn har gode liv i barnehagen og å ruste dem til å møte livet etter barnehagen. Vi vil gi følgende innspill til arbeidet i ekspertgruppa:

Generelle forventninger

KS har store forventninger til ekspertgruppas arbeid og deres bidrag til en kunnskapsbasert og samlende debatt om barnehagelærernes roller i framtidens barnehage. Vi forventer å få et nyttig kunnskapsgrunnlag for både nasjonale og lokale myndigheter, utdanningsinstitusjoner, eiere, foreldre, organisasjonene og profesjonen selv for den videre utviklingen av barnehagelærerrollen.

Tydeliggjøring

Mandatet innledes med at ekspertgruppa skal bidra til å tydeliggjøre barnehagelærerrollen. Det antyder at rollen(e) i dag ikke er tydelig nok. Gruppa må derfor, etter KS sitt skjønn, gjennom sitt arbeid definere hva som er utydelig pr. i dag.

Barnehagelæreren heter i lovens forstand pedagogisk leder når hun inngår i grunnbemanningen i barnehagen. Vår klare oppfatning er at dette begrepet bidrar til mer forvirring enn tydeliggjøring av barnehagelærerrollen. Vi ønsker at ekspertgruppa vurderer alternative betegnelser som kan benyttes i lov og rammeplan.

Det er stor enighet om at det er viktig med økt kompetanse i barnehagesektoren og at barnehagelærerne er vesentlige for en videreutvikling av kvaliteten i barnehagen. Men,

- hvordan kommer deres kompetanse til uttrykk i barnehagen?
- hvordan synliggjør den pedagogiske praksisen at barnehagelæreren har en vesentlig kompetanse som gjør barnehagene bedre med flere barnehagelærere?
- hvordan kommer det til uttrykk i praksisen ovenfor barn, resten av personalet, foreldre, eiere og myndigheter?

«Hva kjennetegner den gode profesjonsutøvelsen i framtidens barnehage», står det i mandatet. Vi tror at dette punktet er noe av det viktigste i gruppens arbeid for å tydeliggjøre rollene som barnehagelærerne skal ha i barnehagen i framtiden. Hva bør kjennetegne den gode profesjonsutøvelsen blant barnehagelærere i framtidens barnehage først og fremst ovenfor barn, men også ovenfor resten av personalet, foreldre, eiere og myndigheter?

Vi ønsker også at ekspertgruppa vurderer om barnehagelærere er og skal være rustet for å håndtere alle utfordringer som oppstår i dagens og morgendagens barnehager. Bør barnehagelærere suppleres, ikke erstattes, med andre profesjoner i barnehagen for å sikre at barn står best mulig rustet til å være «innenfor» i framtidens samfunn?

Organisering og mangfold

Ekspertgruppa har fått i oppdrag å beskrive, tydeliggjøre og analysere hvordan barnehagelærerrollen utøves i dag. Det kan bli en særdeles krevende oppgave da det må ta opp i seg at barnehagesektoren er preget av et stort mangfold hva gjelder størrelse, organisering, beliggenhet, pedagogisk profil og eierskap. Hvilken betydning har dette mangfoldet for barnehagelærerrollen?

Mange barnehageeiere, kommuner og private, har prioritert opp mot 50 % barnehagelærere i barnegruppene allerede. Ekspertgruppa har som føring at kommende regelverksendringer for bemannings- og pedagognormer skal ligge til grunn for gruppas arbeid. Ekspertgruppa må, etter vår oppfatning, hente inn erfaring fra de som allerede har høy pedagogandel i sitt arbeid.

Det vil etter vårt skjønn også være interessant å se på hvordan endrede forventninger og krav fra nasjonale og lokale myndigheter, eiere, foreldre og samfunnet for øvrig har påvirket barnehagelærerrollen de senere årene. Ekspertgruppa bør vurdere fordelingen av det som blant annet ekspertgruppa for lærerrollen kaller profesjonalisering «innenfra» og «ovenfra».

Større barnehager og høyere andel barnehagelærere rom for økt profesjonsfellesskap

Når profesjonen barnehagelærer skal «under lupen» må både individuell profesjonalitet og det kollektive profesjonsfellesskapet beskrives. Med økt andel barnehagelærere og til dels større barnehager, vil utvikling av gode profesjonsfellesskap være vesentlig for kvaliteten i barnehagen.

I den forbindelse bør det ses på forholdet mellom individuell og kollektiv pedagogisk praksis og balansen mellom disse. Her vil barnehagelærerens rolle som veileder og leder for det øvrige personalet være en viktig innfallsvinkel. Det vil også, etter vårt skjønn, være naturlig å koble styrerrollen til en slik analyse.

Barnehagelæreren som bidragsyter til det helhetlige utdanningsløpet

Det er nevnt i bakgrunnen for opprettelsen av ekspertgruppa at barnehagen har blitt en del av utdanningsløpet og at man har fått økt kunnskap om barnehagens betydning. Barnehagen er viktig i seg selv for en god barndom, men vi kan heller ikke se bort fra at barna i barnehagen både er og skal være en vesentlig del av lokalsamfunnet her og nå og etterpå.

- I hvilken grad ser barnehagelærere seg selv som viktige bidragsytere for å forhindre utenforskap og frafall i skole og arbeidsliv?
- Hva kjennetegner den gode profesjonsutøvelsen blant barnehagelærere for å redusere sannsynligheten for at barna senere faller utenfor utdanning og arbeidsliv?
- I hvilken grad bidrar barnehagelærerne lokalt, enten de er ansatt i privat og kommunal del av sektoren, til å synliggjøre sin profesjon og er aktive i den kunnskapsbaserte utviklingen av gode lokalsamfunn som forhindrer utenforskap?

Følgegruppen BLU og punkter man bør se nærmere på

Basert på sammendraget i hovedrapporten fra følgegruppen vil vi stille spørsmål om barnehagelærere utdannes til den virkeligheten de skal ut i eller om utdanningen i for liten grad forbereder studentene på de store utfordringene som både nye og erfarne barnehagelærere kan slite med.

Bidrar utdanningene til å tydeliggjøre profesjonen når det kan se ut til at de som er ferdig utdannet:

- blir overrasket over tempoet og de krav som stilles
- ikke er godt nok forberedt på å lede andre ansatte og å møte «motstand» i erfarne medarbeidere
- ikke har tilstrekkelig kompetanse om de yngste barna
- ikke er godt nok forberedt på «det vanskelige foreldresamarbeidet»
- mangler kompetanse i hva de skal se etter og hvordan følge opp når det gjelder barn med spesielle behov, mobbing og overgrep?

Avslutning

Vi ser fram til å få resultatene fra ekspertgruppas arbeid og bidrar gjerne i prosessen der det vil være naturlig. Lærerrolleutvalget leverte en rapport som ble godt mottatt. Vi er trygge på at denne ekspertgruppa også vil bidra med nyttig kunnskap som kan tydeliggjøre og utvikle barnehagelærerprofesjonen og bidra til gode barnehager for alle barn i framtiden.

Lykke til med arbeidet!